

ที่ สฎ ๐๐๑๙.๐๑/ว. ๖๕๐๕

ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ถนนดอนนก อ.เมืองฯ สฎ ๘๔๐๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การดำเนินงานโครงการองค์กรคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานโครงการองค์กรคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒
๒. แบบรายงานผลการดำเนินงานหน่วยงานองค์กรคุณธรรม

ด้วย กรมการพัฒนาชุมชน ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานโครงการองค์กรคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อเป็นมาตรการในการส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัดมีแบบอย่างด้านคุณธรรม ตลอดจนเป็นการส่งเสริมให้ข้าราชการมีทัศนคติ วิธีคิด การประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี และยึดมั่นหลักคุณธรรมเป็นฐานในการดำเนินชีวิตตามแนวทาง “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา”

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการองค์กรคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงขอให้อำเภอแจ้งพัฒนาการอำเภอดำเนินงานโครงการองค์กรคุณธรรมตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด และดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม ๙ ตัวชี้วัด ๓ ระดับ โดยให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการประเมินตนเองตามแบบรายงานผลการดำเนินงานโครงการองค์กรคุณธรรม แล้วส่งผลการประเมินตนเองของหน่วยงานให้จังหวัดฯ ภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยสามารถดาวน์โหลดแนวทางการดำเนินงานฯ และแบบรายงานได้ที่เว็บไซต์กองการเจ้าหน้าที่ กรมการพัฒนาชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพศิษฐ์ อินทรโยธา)

หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน รักษาการแทน
พัฒนาการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

ฝ่ายอำนวยการ

โทร. (ส.ป.มท) ๖๕๑๕๖, ๖๕๔๕๖

โทร./โทรสาร ๐-๗๗๒๘-๖๒๖๔ , ๐-๗๗๒๗-๒๕๕๘

กรมการพัฒนาชุมชน : เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้ ภายในปี ๒๕๖๔

**แนวทางการดำเนินงานโครงการองค์กรคุณธรรม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย**

.....

๑. ความเป็นมา

รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะ ๒๐ ปี โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยกำหนดเป็นโมเดลพัฒนาประเทศไทย ๔.๐ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยปัญญา สร้างความเข้มแข็งจากภายใน เชื่อมโยงเศรษฐกิจไทยสู่โลก สร้างคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่เกื้อกูลและแบ่งปัน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเน้นการพึ่งพาตนเอง พึ่งพากันเองและรวมกลุ่ม อย่างมีพลัง ผ่านกลไกภาคประชารัฐทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนภาคประชาสังคมและภาคประชาชน โดยมีเป้าหมายหลัก คือ แก้ไขความยากจนของประชาชน ผลักดันให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ให้ประเทศหลุดพ้นจากการเป็นประเทศที่อยู่ในกับดักรายได้ปานกลาง และคนในชาติได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมมีจิตสำนึกคำนึงถึงประโยชน์ของชาติ เป็นสำคัญ

โดยกำหนดภาพอนาคตไทยในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า จะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว คนไทยในอนาคตจะต้องมีศักยภาพในการร่วมกันพัฒนาประเทศ สามารถปรับตัวรองรับบริบทการพัฒนาในอนาคต มีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีทักษะในการวิเคราะห์อย่างมีเหตุมีผล มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงามและคุณค่าความเป็นไทย มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความรักชาติและสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นรากฐานที่มั่นคงของชุมชน องค์กร สังคม และประเทศชาติจึงได้ประกาศใช้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) อันเป็นแผนส่งเสริมคุณธรรมฉบับแรกของไทย เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อพัฒนาประเทศให้มีความสมดุลทั้งด้านวัตถุและจิตใจ โดยมีแนวคิดให้ “คุณธรรมนำการพัฒนา” พร้อมทั้งก้าวไปสู่ “สังคมคุณธรรม” ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่ไปกับการปฏิรูปที่สำคัญ ทั้งในส่วนของการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้ คนมีความดีอยู่ใน ‘วิถี’ การดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างครอบครัวที่เข้มแข็งอบอุ่น และสร้าง “สังคมคุณธรรม” ที่น่าอยู่เป็น “สังคมคุณธรรมที่มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ตลอดจนให้มีการบูรณาการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ใช้พลังจากภาคประชารัฐ มาเป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างให้ครอบครัว ชุมชน สังคม เกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

กรมการพัฒนาชุมชน พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อเป็นการส่งเสริมข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชนมีทัศนคติ วิธีคิด และการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีเหมาะสมกับสังคมไทย และเป็นองค์กรมีคุณค่าและประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินกิจการ เนื่องจากสมาชิกขององค์กรมีคุณธรรมมากขึ้น กองการเจ้าหน้าที่ จึงได้จัดทำโครงการองค์กรคุณธรรมขึ้นเพื่อพัฒนาหน่วยงานในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชนมุ่งสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมหน่วยงานในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชนมีบทบาทและมีความสามารถในการสร้างคนดีเพื่อสังคมดี

๒. เพื่อส่งเสริมหน่วยงานในสังกัดกรมการพัฒนาชุมชนเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม

๓. เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการกรมการพัฒนาชุมชน มีทัศนคติ วิธีคิด การประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี และยึดมั่นหลักคุณธรรมเป็นฐานในการดำเนินชีวิตตามแนวทาง “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา”

๓. ความหมาย ระดับและประเภทขององค์กรคุณธรรม

๓.๑ ความหมาย

องค์กรคุณธรรม คือ องค์กรหรือหน่วยงานที่ผู้นำและสมาชิกขององค์กรแสดงเจตนาพร้อมและมุ่งมั่นดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร และเป็นองค์กรที่มีส่วนร่วมสร้างสังคมคุณธรรม โดยมีการบริหารจัดการองค์กรตามหลักคุณธรรม ธรรมาภิบาล หรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกในองค์กรยึดมั่นคุณธรรมเป็นฐานในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน และมีส่วนร่วมรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมให้กับประชาชน ชุมชน หรือเครือข่ายขององค์กรคุณธรรม

๓.๒ ระดับขององค์กรคุณธรรม

องค์กรคุณธรรมแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

ระดับที่ ๑ องค์กรส่งเสริมคุณธรรม คือ องค์กรที่แสดงเจตนาพร้อม จะพัฒนาเป็นองค์กรคุณธรรม โดยมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณธรรม มีแผนการดำเนินการพัฒนาองค์กรคุณธรรม มีการจัดกลไกผู้รับผิดชอบ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งผลการดำเนินงานอาจเกิดขึ้นบางส่วน แต่ผลการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของคนหรือปัญหาเชิงคุณธรรมที่ลดลงอาจยังไม่เห็นผลชัดเจน

ระดับที่ ๒ องค์กรคุณธรรม คือ องค์กรส่งเสริมคุณธรรมที่มีกระบวนการพัฒนาองค์กรคุณธรรม ที่ได้มาตรฐานขององค์กรส่งเสริมคุณธรรม และมีการจัดระบบภายในองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนาองค์กรคุณธรรม และมีการบริหารจัดการให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของคนในองค์กร และส่งผลกระทบต่อให้การทำความดีเพิ่มขึ้น ปัญหาเชิงคุณธรรมลดลง และมีแนวโน้มจะเกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง เกิดความยั่งยืนได้

ระดับที่ ๓ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ คือ องค์กรคุณธรรมที่ดำเนินการประสบความสำเร็จทั้งในกระบวนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนที่สะท้อนการมีคุณธรรม คนมีความสุข องค์กรมีคุณภาพและคุณธรรมเชิงประจักษ์ มีองค์ความรู้สามารถถ่ายทอดและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับองค์กรต่าง ๆ ได้

๔. วิธีการดำเนินงาน

๔.๑ การดำเนินงานระดับกรม

๑) กรมฯ กำหนดแนวทางการดำเนินงาน พร้อมทั้งกำหนดตัวชี้วัดและเกณฑ์ในการติดตามประเมินผล

๒) กรมฯ แจกแนวทางการดำเนินงานให้หน่วยงานในสังกัดทราบและดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด

๓) คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานในสังกัด

๔) กรมการพัฒนาชุมชนพิจารณาประเมินผลการดำเนินงานตามแนวทางหน่วยงานพัฒนาชุมชน “องค์กรคุณธรรม” โดยจะพิจารณาจากการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม ๔ ตัวชี้วัด ๓ ระดับ

๕) กรมการพัฒนาชุมชนประกาศรายชื่อหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม ประจำปี ๒๕๖๒

๔.๒ การดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด

๑) ประชุมชี้แจงโครงการองค์กรคุณธรรม แสดงเจตนาพร้อมสร้างองค์กรคุณธรรม

๒) กำหนดคุณธรรมเป้าหมาย “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ” ที่สอดคล้องกับปัญหาคุณธรรมขององค์กรหรือคุณธรรม ๔ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา

๖) ถอดบทเรียนเพื่อสร้างความรู้ ต้องจัดให้มีกระบวนการสรุปทบทเรียนจากการปฏิบัติของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อค้นหา เรียนรู้เงื่อนไขปัจจัยของความสำเร็จ ปัญหา แนวทางแก้ไข และสกัดเป็นความรู้ขององค์กรมีการจัดระบบการติดตามประเมินผลแบบมีส่วนร่วมที่มุ่งเสริมพลังผู้ปฏิบัติงานมากกว่าการวัดตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงของคน การจัดการความรู้จะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานองค์กรคุณธรรม

๗) สร้างกิจกรรมชื่นชมยกย่อง คุณธรรมเป็นเรื่องนามธรรมเห็นผลการเปลี่ยนแปลงซ้ำจึงต้องมีกระบวนการให้กำลังใจ ยกย่องเชิดชู ต้องทำให้คนเห็นผลสำเร็จที่เกิดขึ้นระหว่างการพัฒนาองค์กรคุณธรรม

๘) สร้างเครือข่ายคุณธรรม งานที่อยากต้องการพลังของเครือข่ายในการขับเคลื่อนต้องเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายองค์กรคุณธรรมเพื่อให้กำลังใจ ถ่ายทอดความรู้ พัฒนานโยบายร่วมกัน เช่นเครือข่ายโรงเรียนคุณธรรม โรงพยาบาลคุณธรรม ท้องถิ่นคุณธรรม ธุรกิจคุณธรรมฯ

๙) ประเมินผลลัพธ์ผลกระทบ ต้องมีระบบและกลไกการประเมินเพื่อให้เห็นผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ มีความรู้ที่จะนำไปยกระดับขยายผล หรือรู้ปัญหาอุปสรรคและนำไปสู่การแก้ไข โดยมีทั้งการประเมินตนเองจากภายในและประเมินจากองค์กรภายนอก รวมทั้งเปิดเผยผลการประเมินแก่สมาชิกขององค์กรและต่อสาธารณะ

๔.๕ คุณธรรมที่ควรส่งเสริมในองค์กรคุณธรรม

การส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดผลที่ดีต้องเลือกประเด็นคุณธรรมที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของคนในแต่ละองค์กร คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติได้เลือกคุณธรรม พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เป็นคุณธรรมสำคัญที่จะรณรงค์ให้เกิดขึ้นในสังคมไทยในช่วงต้นของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

พอเพียง หมายถึง ความพอเพียงในการดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง มีเหตุมีผลใช้ความรู้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ มีความพอประมาณพอดี ไม่เบียดเบียนตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม ไม่ประมาทสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

วินัย หมายถึง การยึดมั่นและรับผิดชอบในหน้าที่ของตน ทั้งวินัยต่อตนเองในการผลักดันชีวิตให้ก้าวหน้า วินัยต่อองค์กร สังคม ปฏิบัติตามจรรยาบรรณจรรยาบรรณและเคารพต่อกฎหมาย

สุจริต หมายถึง ความซื่อตรง ความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นยืนหยัดในการรักษาความจริง ความถูกต้องความเป็นธรรมทั้งปวง นอกจากตนเองจะเป็นคนซื่อตรงแล้ว ต้องกล้าปฏิเสธการกระทำที่ไม่ซื่อตรงไม่ซื่อสัตย์ของบุคคลอื่นที่จะทำให้ส่วนรวมเกิดความเสียหาย

จิตอาสา หมายถึง การเป็นผู้ที่ใส่ใจต่อสังคมสาธารณะและอาสาลงมือทำอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีใช้หน้าที่ของตน ด้วยความรัก ความสามัคคี เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ของสังคม ของประเทศชาติ โดยมีได้หวังผลตอบแทน ทำความดีเพื่อความดี เอื้ออาทรต่อคนร่วมสังคมทำอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย

ทั้งนี้ คุณธรรมแต่ละด้านจะเชื่อมโยงไปสู่คุณธรรมด้านอื่นๆ การส่งเสริมคุณธรรมทั้งสี่ด้านนี้ จึงไม่เป็นการบังคับองค์กรควรเลือกส่งเสริมคุณธรรมใดที่เหมาะสมกับสถานการณ์ขององค์กร

๕. ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม

๕.๑ ตัวชี้วัดการประเมินองค์กรคุณธรรม

การวัดองค์กรคุณธรรมเป็นกระบวนการสำคัญ ที่เน้นการใช้เครื่องมือให้แต่ละองค์กรสำรวจความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานนำไปสู่การพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นการวัดเทียบกับตนเองก่อนและหลังดำเนินการ และเทียบกับมาตรฐานกลางที่กำหนดเพื่อยกระดับองค์กรให้ดีขึ้น อีกทั้งต้องพิจารณาในมิติของความสุขของผู้เข้าร่วมการพัฒนาคุณธรรม แม้ผลการแก้ปัญหายังไม่เกิดแก่คนทำดีมีมากขึ้นก็ถือเป็น การลดปัญหาคุณธรรมไปได้ องค์กรประกอบด้วยชี้วัดและเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม อาจแบ่งเป็น ๙ ตัวชี้วัด ๓ ระดับคือ ระดับที่ ๑ องค์กรส่งเสริมคุณธรรม ระดับที่ ๒ องค์กรคุณธรรม ระดับที่ ๓ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ ดังนี้

๓) จัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนโครงการองค์กรคุณธรรม ที่มีการกำหนดกิจกรรม ระยะเวลา สถานที่และผู้รับผิดชอบการดำเนินงานที่ชัดเจน

๔) หน่วยงานส่งแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนโครงการองค์กรคุณธรรม ให้กรรมการพัฒนาชุมชน ภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒

๕) หน่วยงานขับเคลื่อนกิจกรรมตามหลักการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรคุณธรรม กระบวนการพัฒนาองค์กรคุณธรรม คุณธรรมที่ควรส่งเสริมในองค์กรคุณธรรม และตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์การ ประเมินองค์กรคุณธรรม

๔.๓ หลักการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรคุณธรรม

ในการสร้างองค์กรไปสู่องค์กรคุณธรรมนั้น กรรมการพัฒนาชุมชนน้อมนำหลักการทรงงาน ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาเป็นหลักการดังนี้

๑) ระเบิดจากข้างใน เป็นหัวใจสำคัญที่สุด ต้องให้เกิดจากความตระหนักรู้ที่มุ่งมั่นตั้งใจ มีเป้าหมายเดียวกันของผู้นำและสมาชิกขององค์กร หากทำโดยถูกบังคับหรือทำตามกระแสนโยบายไม่ตั้งใจจริง จะไม่เกิดผลหรือไม่ยั่งยืน

๒) ทำแบบองค์รวม ต้องทำพร้อมกันทั้งระบบ ทุกระบบขององค์กรโดยให้ประสานสอดแทรก ไปกับการบริหารและการทำงานปกติขององค์กร โดยไม่แยกออกมาเป็นโครงการหรือกิจกรรมเดี่ยว ๆ ที่ขาด ความเชื่อมโยงกับระบบใหญ่ขององค์กร

๓) ทำตามหลักความจริง ต้องทำจากสภาพความจริงขององค์กร โดยมีการศึกษาปัญหาและ ต้นทุนความดีขององค์กรให้เป็นระบบ แล้วลงมือทำตามลำดับขั้น แก้ปัญหาที่จุดเล็กก่อน ทำให้ง่ายไม่ติดขัด ตำรา การเรียนรู้จากที่อื่นเป็นเพียงแนวทางมาปรับใช้ให้เหมาะกับองค์กรของตน

๔) การมีส่วนร่วม ต้องสร้างโอกาสให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วม เพราะเป้าหมายสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรม คือการทำให้คนมีจิตสำนึกและพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมมากขึ้นจึงต้องให้ทุกคน เป็นพลังร่วมกันขับเคลื่อน

๕) ทำความดีเพื่อความดี ตั้งใจพัฒนาองค์กรคุณธรรมเพื่อสร้างองค์กรที่ดี สร้างคนดีเพื่อ สังคมดีมุ่งประโยชน์ส่วนรวมโดยไม่มีเป้าหมายเคลือบแฝงเพื่อประโยชน์อื่น

๔.๔ กระบวนการพัฒนาหน่วยงานพัฒนาชุมชน “องค์กรคุณธรรม”

การพัฒนาองค์กรไปสู่ “องค์กรคุณธรรม” จะต้องดำเนินการตามหลักการทั้ง ๕ ข้อ โดยมี ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑) ทำให้ทุกคนตกลงใจร่วมกัน โดยเฉพาะผู้นำองค์กรว่าต้องแสดงเจตนารมณ์ชัดเจนว่า จะร่วมกันสร้างองค์กรของตนให้เป็นองค์กรคุณธรรม

๒) ค้นหาความจริงขององค์กร โดยสำรวจวิเคราะห์ปัญหาด้านคุณธรรมขององค์กรที่พึงประสงค์ ไม่พึงประสงค์ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขของคนในองค์กรว่ามีอะไรบ้าง และค้นหาต้นทุนความดีหรือต้นทุนที่เอื้อต่อการแก้ไขปัญหา

๓) ตั้งเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน เพื่อค้นพบพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์ หรือ “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ” แล้วให้กำหนดคุณธรรมหลักร่วมกันขององค์กร ทำให้ทุกคนเข้าใจคุณธรรมเป้าหมายที่จะเปลี่ยนแปลงตรงกัน

๔) กำหนดวิธีการและกลไกในการปฏิบัติงาน จัดให้มีแผนปฏิบัติการ วิธีสำคัญในการ ดำเนินการและกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนแต่ละกิจกรรม รวมถึงแนวทางการทำงานร่วมกันของฝ่ายต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ และอาจจัดทำข้อตกลงของคนในองค์กร

๕) ลงมือปฏิบัติจริงให้เป็นวิถีชีวิต การพัฒนาคุณธรรมมีเป้าหมายคือการเปลี่ยนแปลงที่คน จึงต้องลงมือปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน

การประเมินองค์กร คุณธรรม	เกณฑ์การให้คะแนน			รวม
	๒	๑	๐	
การประเมินระดับที่ ๑ องค์กรส่งเสริมคุณธรรม				
๑) องค์กรมีการประกาศ ข้อตกลง (เจตนารมณ์/ ธรรมนูญ/ปฏิญญา) ร่วมกันของผู้บริหารและ สมาชิกในองค์กรที่จะ พัฒนาให้เป็นองค์กร คุณธรรม	จำนวนสมาชิกองค์กรทั้ง ฝ่ายบริหารและสมาชิก ในองค์กรทุกระดับอย่าง มีการประกาศข้อตกลง ร่วมกันเป็นทางการหรือ เป็นลายลักษณ์อักษรไม่ น้อยกว่า ๕๐ % ของ จำนวนสมาชิกในองค์กร	จำนวนสมาชิกองค์กรทั้ง ฝ่ายบริหารและสมาชิก ในองค์กรทุกระดับอย่าง มีการประกาศข้อตกลง ร่วมกันเป็นทางการหรือ เป็นลายลักษณ์อักษร ๒๐-๕๐ % ของจำนวน สมาชิกในองค์กร	น้อยกว่า ๒๐ % หรือไม่มี การ ปฏิบัติ	
๒) องค์กรมีการกำหนด คุณธรรมเป้าหมาย “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ” ที่สอดคล้องกับปัญหา คุณธรรมขององค์กร หรือคุณธรรม ๔ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เช่น การใช้วัสดุ สำนักงานอย่างประหยัด มาปฏิบัติงานตรงเวลา การบริการด้วยความ โปร่งใสจัดจิตอาสา ช่วยเหลือสังคม ฯลฯ	จำนวนสมาชิกองค์กร ไม่น้อยกว่า ๕๐% มีการ กำหนดคุณธรรมเป้าหมาย “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ” เพื่อแก้ไขปัญหาของ องค์กรครอบคลุมทั้ง ๔ คุณธรรมอย่างน้อย ๓ - ๕ เรื่อง	จำนวนสมาชิกองค์กร ๒๐-๔๙ % ร่วมกำหนด คุณธรรมเป้าหมาย “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ” เพื่อแก้ไขปัญหาของ องค์กรครอบคลุมทั้ง ๔ คุณธรรมอย่างน้อย ๑ - ๒ เรื่อง	น้อยกว่า ๒๐ % หรือไม่มี การ ปฏิบัติ	
๓) องค์กรมีการจัดทำ แผนการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมคุณธรรม และ จัดบุคลากร/ทีมงาน/ ผู้รับผิดชอบการ ดำเนินงาน ส่งเสริมคุณธรรมในองค์กร ตามประเด็นคุณธรรม เป้าหมายองค์กร	- มีแผนการขับเคลื่อน คุณธรรมขององค์กรแบบ มีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ในองค์กร - มีการมอบหมาย แต่งตั้ง บุคคลหรือหน่วยงาน รับผิดชอบการ ดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร	- มีแผนการขับเคลื่อน คุณธรรมขององค์กรแบบ มีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายใน องค์กรและมีการ มอบหมายบุคคล หรือ หน่วยงานรับผิดชอบ การดำเนินงาน แต่ไม่ เป็นลายลักษณ์อักษร	ไม่มีการ ปฏิบัติ	

การประเมินองค์กร คุณธรรม	เกณฑ์การให้คะแนน			รวม
การประเมินระดับที่ ๒ องค์กรคุณธรรม	๒	๑	๐	
๔) องค์กรมีผลสำเร็จการดำเนินงาน/กิจกรรม ส่งเสริม คุณธรรมในองค์กรตามคุณธรรม เป้าหมาย และแผนงานที่กำหนดเป็นระบบและต่อเนื่องมากขึ้น	มีผลสำเร็จจากการดำเนินงาน/กิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรม ในองค์กรตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนส่งเสริมคุณธรรมขององค์กร ไม่น้อยกว่า ๕๐%	มีผลสำเร็จจากการดำเนินงาน/กิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนส่งเสริมคุณธรรมขององค์กร ระหว่าง ๒๐ - ๔๙ %	น้อยกว่า ๒๐ % หรือไม่มี การปฏิบัติ	
๕) องค์กรมีการจัดระบบติดตาม รายงาน ประเมินผลและ จัดกิจกรรมรณรงค์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรอย่างต่อเนื่อง	- มีการจัดระบบติดตาม ประเมิน และรายงานผล กิจกรรม - จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันของ สมาชิกทุกระดับ ในองค์กรอย่างต่อเนื่อง - จัดสภาพแวดล้อมให้ เหมาะกับการส่งเสริม คุณธรรมในองค์กร	- มีการจัดระบบติดตาม ประเมิน และรายงานผล กิจกรรม - จัดกิจกรรมรณรงค์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของ สมาชิกองค์กรในบาง โอกาส	ไม่มี การปฏิบัติ	
๖) องค์กรมีกระบวนการ ยกย่อง เชิดชู การทำความ ดีหรือบุคคลผู้มีคุณธรรม ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บุคคลคุณธรรม โครงการดีเด่นด้านส่งเสริม คุณธรรม ส่วนงานดีเด่นด้าน คุณธรรม ฯลฯ	มีการจัดกิจกรรม ประกาศ ยกย่องเชิดชู บุคคล คุณธรรม ตามคุณธรรม เป้าหมายทั้งภายใน องค์กรและมอบรางวัล การยกย่องเชิดชู ภายนอกองค์กรด้วย	มีการจัดกิจกรรม ประกาศยกย่องเชิดชู บุคคลคุณธรรม เฉพาะ ภายในองค์กร	ไม่มี การปฏิบัติ	

การประเมินองค์กร คุณธรรม	เกณฑ์การให้คะแนน			รวม
	๒	๑	๐	
การประเมินระดับที่ ๓ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ				
๗) องค์กรมีผลสำเร็จการดำเนินงานขององค์กรตาม “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ” ตามคุณธรรมพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เพิ่มมากขึ้น	มีผลสำเร็จจากการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแบบมีส่วนร่วมจากทุกส่วนงานในองค์กรตามตัวชี้วัดในแผนส่งเสริมคุณธรรมที่องค์กรกำหนด ไม่น้อยกว่า ๘๐ %	มีผลสำเร็จจากการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแบบมีส่วนร่วมจากทุกส่วนงานในองค์กร ตามตัวชี้วัดในแผนส่งเสริมคุณธรรมที่องค์กรกำหนด ไม่น้อยกว่า ๖๐ %	มีผลสำเร็จจากการดำเนินงานตามตัวชี้วัดน้อยกว่า ๖๐ %	
๘) องค์กร มีการเพิ่มประเด็นคุณธรรมเป้าหมาย ในมิติการนำหลักศาสนา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ เพิ่มเติมจากคุณธรรมอื่น ๆ อย่างชัดเจน	นอกเหนือจากผลสำเร็จในการดำเนินงานตามตัวชี้วัดคุณธรรมเป้าหมายที่กำหนด องค์กรได้มีการกำหนดประเด็นคุณธรรมเพื่อดำเนินการเพิ่มเติมครบทั้ง ๒ มิติ คือการนำหลักศาสนา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	นอกเหนือจากผลสำเร็จในการดำเนินงานตามตัวชี้วัดคุณธรรมเป้าหมายที่กำหนด องค์กรได้มีการกำหนดประเด็นคุณธรรมเพิ่มเติมเพียงมิติใด มิติหนึ่งคือการนำหลักศาสนาหรือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ไม่มี การปฏิบัติ	
๙) องค์กรมีองค์ความรู้จากการดำเนินงานองค์กรคุณธรรม สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดขยายผลไปสู่องค์กรอื่นได้	-มีองค์ความรู้จากการดำเนินงานองค์กรคุณธรรมทั้งในภาพรวมและองค์ความรู้ครบทุกกิจกรรมที่ดำเนินการ -สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดขยายผลไปสู่องค์กรอื่นได้	-มีองค์ความรู้จากการดำเนินงานองค์กรคุณธรรมเฉพาะบางกิจกรรม -สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และถ่ายทอดขยายผลไปสู่องค์กรอื่นได้	- มีการดำเนินงานแต่ไม่มี การ ถอดองค์ ความรู้ เพื่อ เผยแพร่	

๕.๒ เกณฑ์การประเมินผลคะแนนและระดับ

ระดับที่ ๑ องค์กรส่งเสริมคุณธรรม เกณฑ์การประเมิน ต้องมีการดำเนินงานทุกข้อ (ระดับที่ ๑) คะแนนรวมไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน (ผ่านระดับที่ ๑)

ระดับที่ ๒ องค์กรคุณธรรม เกณฑ์การประเมิน ต้องมีการดำเนินงานทุกข้อในระดับที่ ๑ และระดับที่ ๒ คะแนนรวมไม่น้อยกว่า ๖ คะแนน (ผ่านระดับที่ ๒)

ระดับที่ ๓ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ เกณฑ์การประเมิน ต้องมีการดำเนินงานทุกข้อ ในระดับที่ ๑ ระดับที่ ๒ และระดับที่ ๓ คะแนนรวมไม่น้อยกว่า ๙ คะแนน (ผ่านระดับที่ ๓)

๖. การติดตาม และประเมินผลหน่วยงานที่มีผลการดำเนินงานองค์กรคุณธรรม

๖.๑ การติดตามประเมินผลหน่วยงานพัฒนาชุมชน “องค์กรคุณธรรม” ประจำปี ๒๕๖๒ ประเมินผลจากการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม ๙ ตัวชี้วัด ๓ ระดับ โดยให้หน่วยงานดำเนินการประเมินตนเองตามแบบรายงานผลการดำเนินงานองค์กรคุณธรรม

๖.๒ กรมฯ แต่งตั้งคณะกรรมการส่วนกลาง พิจารณาตรวจสอบผลการประเมินตนเองของหน่วยงาน ตามตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม และรายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารทราบต่อไป

แบบรายงานผลการดำเนินงานหน่วยงานองค์กรคุณธรรม

หน่วยงาน.....

การประเมิน (ณ วันที่

การประเมินองค์กรคุณธรรม	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน (Milestone)	การดำเนินการ		หลักฐานอ้างอิง	หมายเหตุ
			มี	ไม่		
การประเมินระดับที่ ๑ องค์กรส่งเสริมคุณธรรม ๑) องค์กรมีการประกาศ ข้อตกลง (เจตนารมณ์/ธรรมเนียม/ปฏิญญา) ร่วมกันของผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรที่ จะพัฒนาให้เป็นองค์กร คุณธรรม	๐ คะแนน	น้อยกว่า ๒๐ % หรือไม่มีการปฏิบัติ				
	๑ คะแนน	จำนวนสมาชิกองค์กรทั้งฝ่ายบริหารและสมาชิกใน องค์กรทุกระดับอย่างมีการประกาศข้อตกลงร่วมกัน เป็นทางการหรือเป็นลายลักษณ์อักษร ๒๐-๕๐ % ของจำนวนสมาชิกในองค์กร				
	๒ คะแนน	จำนวนสมาชิกองค์กรทั้งฝ่ายบริหารและสมาชิกใน องค์กรทุกระดับอย่างมีการประกาศข้อตกลงร่วมกัน เป็นทางการหรือเป็นลายลักษณ์อักษรไม่น้อยกว่า ๕๐ % ของจำนวนสมาชิกในองค์กร				
๒) องค์กรมีการกำหนดคุณธรรมเป้าหมาย “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยาก ทำ” ที่สอดคล้องกับปัญหาคุณธรรมของ องค์กรหรือคุณธรรม ๔ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เช่น การใช้วัสดุ สำนักงานอย่างประหยัด มาปฏิบัติงานตรง เวลา การบริการด้วยความโปร่งใสจัดจิต อาสาช่วยเหลือสังคม ฯลฯ	๐ คะแนน	น้อยกว่า ๒๐ % หรือไม่มีการปฏิบัติ				
	๑ คะแนน	มีผลสำเร็จจากการดำเนินงาน/กิจกรรมส่งเสริม คุณธรรมในองค์กรตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผน ส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรระหว่าง ๒๐ - ๕๙ %				
	๒ คะแนน	จำนวนสมาชิกองค์กรไม่น้อยกว่า ๕๐% มีการ กำหนดคุณธรรมเป้าหมาย “ปัญหาที่อยากแก้” และ				

การประเมินองค์กรคุณธรรม	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน (Milestone)	การดำเนินการ		หลักฐานอ้างอิง	หมายเหตุ
			มี	ไม่		
		“ความดีที่อยากทำ” เพื่อแก้ไขปัญหาขององค์กร ครอบคลุมทั้ง ๔ คุณธรรมอย่างน้อย ๓ - ๕ เรื่อง				
๓) องค์กรมีการจัดทำแผนการดำเนินงาน ด้านส่งเสริมคุณธรรม และจัดบุคลากร/ ทีมงาน/ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรตามประเด็น คุณธรรมเป้าหมายองค์กร	๐ คะแนน	ไม่มีการ ปฏิบัติ				
	๑ คะแนน	มีแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมขององค์กรแบบมีส่วน ร่วมจากทุกฝ่ายในองค์กรและมีการมอบหมายบุคคล หรือหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงาน แต่ไม่เป็น ลายลักษณ์อักษร				
	๒ คะแนน	มีแผนการขับเคลื่อนคุณธรรมขององค์กรแบบ มีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในองค์กร-มีการมอบหมาย แต่งตั้งบุคคลหรือหน่วยงานรับผิดชอบกาดำเนินงาน ที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร				
การประเมินระดับที่ ๒ องค์กรคุณธรรม ๔) องค์กรมีผลสำเร็จการดำเนินงาน/ กิจกรรมส่งเสริม คุณธรรมในองค์กรตาม คุณธรรมเป้าหมาย และแผนงานที่ กำหนดเป็นระบบและต่อเนื่องมากขึ้น	๐ คะแนน	น้อยกว่า ๒๐ % หรือไม่มีการปฏิบัติ				
	๑ คะแนน	มีผลสำเร็จจากการดำเนินงาน/กิจกรรมส่งเสริม คุณธรรมในองค์กรตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผน ส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรระหว่าง ๒๐ - ๔๙ %				
	๒ คะแนน	ผลสำเร็จจากการดำเนินงาน/กิจกรรมส่งเสริม คุณธรรมในองค์กรตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผน ส่งเสริมคุณธรรมขององค์กร ไม่น้อยกว่า ๕๐%				

การประเมินองค์กรคุณธรรม	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน (Milestone)	การดำเนินการ		หลักฐานอ้างอิง	หมายเหตุ
			มี	ไม่		
๕) องค์กรมีการจัดระบบติดตาม รายงาน ประเมินผลและ จัดกิจกรรมรณรงค์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมใน องค์กรอย่างต่อเนื่อง	๐ คะแนน	ไม่มีการปฏิบัติ				
	๑ คะแนน	- มีการจัดระบบติดตามประเมิน และรายงานผล กิจกรรม - จัดกิจกรรมรณรงค์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิก องค์กรในบางโอกาส				
	๒ คะแนน	- มีการจัดระบบติดตามประเมิน และรายงานผล กิจกรรม - จัดกิจกรรมรณรงค์ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันของสมาชิกทุกระดับในองค์กรอย่างต่อเนื่อง - จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะกับการส่งเสริม คุณธรรมในองค์กร				
๖) องค์กรมีกระบวนการยกย่อง เชิดชู การ ทำความดีหรือบุคคลผู้มีคุณธรรมใน รูปแบบต่าง ๆ เช่น บุคคลคุณธรรม โครงการดีเด่นด้านส่งเสริมคุณธรรม ส่วนงานดีเด่นด้านคุณธรรม ฯลฯ	๐ คะแนน	ไม่มีการปฏิบัติ				
	๑ คะแนน	มีการจัดกิจกรรมประกาศยกย่องเชิดชูบุคคล คุณธรรม เฉพาะภายในองค์กร				
	๒ คะแนน	มีการจัดกิจกรรมประกาศ ยกย่องเชิดชู บุคคล คุณธรรม ตามคุณธรรมเป้าหมายทั้งภายในองค์กร และมีกระบวนการยกย่องเชิดชูภายนอกองค์กรด้วย				

การประเมินองค์กรคุณธรรม	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน (Milestone)	การดำเนินการ		หลักฐานอ้างอิง	หมายเหตุ
			มี	ไม่		
การประเมินระดับที่ ๓ องค์กรคุณธรรมต้นแบบ ๗) องค์กรมีผลสำเร็จการดำเนินงานของ องค์กรตาม “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ” ตามคุณธรรม พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา เพิ่มมากขึ้น	๐ คะแนน	มีผลสำเร็จจากการดำเนินงานตามตัวชี้วัดน้อยกว่า ๖๐ %				
	๑ คะแนน	มีผลสำเร็จจากการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริม คุณธรรมแบบมีส่วนร่วมจากทุกส่วนงานในองค์กร ตามตัวชี้วัดในแผนส่งเสริมคุณธรรมที่องค์กรกำหนด ไม่น้อยกว่า ๖๐ %				
	๒ คะแนน	มีผลสำเร็จจากการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริม คุณธรรมแบบมีส่วนร่วมจากทุกส่วนงานในองค์กร ตามตัวชี้วัดในแผนส่งเสริมคุณธรรมที่องค์กรกำหนด ไม่น้อยกว่า ๘๐ %				
๘) องค์กร มีการเพิ่มประเด็นคุณธรรม เป้าหมาย ในมิติการนำหลักศาสนา และ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา กำหนดเป็นปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่ อยากทำ เพิ่มเติมจากคุณธรรมอื่น ๆ อย่าง ชัดเจน	๐ คะแนน	ไม่มีการปฏิบัติ				
	๑ คะแนน	นอกเหนือจากผลสำเร็จในการดำเนินงานตาม ตัวชี้วัดคุณธรรมเป้าหมายที่กำหนดองค์กรได้มีการ กำหนดประเด็นคุณธรรมเพิ่มเติมเพียงมิติใด มิติหนึ่ง คือการนำหลักศาสนาหรือหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง				
	๒ คะแนน	นอกเหนือจากผลสำเร็จในการดำเนินงานตาม ตัวชี้วัดคุณธรรมเป้าหมายที่กำหนดองค์กรได้มีการ กำหนดประเด็นคุณธรรมเพื่อดำเนินการเพิ่มเติม				

การประเมินองค์กรคุณธรรม	ระดับ คะแนน	เกณฑ์การประเมิน (Milestone)	การดำเนินการ		หลักฐานอ้างอิง	หมายเหตุ
			มี	ไม่		
		ครบทั้ง ๒ มิติ คือการนำหลักศาสนา และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
๙) องค์กรมีองค์ความรู้จากการดำเนินงานองค์กรคุณธรรม สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และถ่ายทอดขยายผลไปสู่องค์กรอื่นได้	๐ คะแนน	- มีการดำเนินงานแต่ไม่มีการถอดองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่				
	๑ คะแนน	- มีองค์ความรู้จากการดำเนินงานองค์กรคุณธรรม เฉพาะบางกิจกรรม - สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และถ่ายทอดขยายผลไปสู่องค์กรอื่นได้				
	๒ คะแนน	- มีองค์ความรู้จากการดำเนินงานองค์กรคุณธรรมทั้งในภาพรวมและองค์ความรู้ครบทุกกิจกรรมที่ดำเนินการ - สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดขยายผลไปสู่องค์กรอื่นได้				